

Nagyváradi Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Feloszlatták a német birodalmi-gyűlést

Marx kancellár nem tudott kormányt alakítani

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből táviratozzák: Marx kancellár fáradozásai, amelyek a kormány kibővítésére irányultak, végleg megheiusultak. A kancellár javaslatot terjesztett a köztársasági elnök elé a parlament feloszlására. Ebert elnök a javaslatot elfogadta és a következő rendeletet bocsájtotta ki:

A parlamenti nehézségek lehetetlenné tették a jelenlegi birodalmi kormány megtartását, egyszersmind a most fennálló belső- és külső-politika alapján egy új kormány kinevezését. Ez okból a birodalmi alkotmány alapján a birodalmi gyűlést feloszlatom.

EBERT, s. k.
MARX, s. k.

A német birodalmi gyűlés feloszlátása nemcsak Németországban, de az egész Európában konsternációt kelt.

partján: Anatole France temetésén és úgy látszik ekkor érezte meg a hivatalos Franciaország, hogy egy France elvesztése után nem nélkülözhet egy olyan egyéniséget, mint Caillaux.

Caillaux redivivus — mint Herriot politikája is — azt jelenti, hogy az igazi Franciaország arca egyre markánsabban rajzódik az európai horizontra...

Miniszteri értekezlet a konkordátum ügyében

Bukarestből jelenti a Rador: Ma délelőtt a kultuszminiszteriumban értekezlet volt, amelyen Duca, Angelescu, Lepedatu és Banu miniszterek, valamint Pteancu vatikáni követ vettek részt. Az értekezleten Bratianu Jonel miniszterelnök elnökölt. Hosszas tanácskozás után felhatalmazták Banu volt kultuszminisztert a konkordátumi szerződés aláírására, ha a Vatikán teljesíti Románia követeléseit.

Meghalt az első bukovinai miniszter

Czernovitzból jelenti a Rador: Jancu Flondor lovag, a bukovinai nemzeti párt elnöke meghalt. Flondor volt az első bukovinai miniszter. Esztendőnkön keresztül az osztrák Reichsrat tagja volt, majd annakidején annak a komiténak, amely Bukovinának Romániához való csatlakozását kimondotta, ő volt az elnöke.

MAI ZÜRICH NYITÁS

BERLIN	124—	PRAGA	1550—
NEWYORK	52050	BUDAPEST	0068—
LONDON	233850	BUKAREST	295—
PÁRIS	2710—	BECS	7350

NAGYVÁRADAI ÁRFOLYAMOK

Magy. kor.	450—	Dollár	174—
Cseh kor.	523—	Osztrák kor.	400—
Svájc frank	3420	Angol font	795—
Francia fr.	935	Lira	780—

Árremelési szakértők

A városi tanács átiratban fordult a Kereskedelmi és Iparkamara elnökségéhez és kérte, hogy delegáljanak szakértőket a szállodások, fürdősök és a bérkocsisok árremelési kérelmének ellenőrzésére. A delegátusok kijelölése után az ármegeállító bizottság haladéktalanul tárgyalni kezd. Szakértő urak! Ma 295-re ugrott a lej!

Tatarescu államtitkár nyilatkozik a legújabb tatarbunari támadásról

Nem a Dnyeszteren túlról jöttek a rablók...

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A Tatarbunarnál legutóbb történt bolsevik rablótámadásról Tatarescu belügyi államtitkár a következőket mondotta:

— Az október 16-i bandatámadás nem olyan fontos, mint amilyen volt az előző, mert nem volt olyan nagyarányú és nem is Dnyeszteren túlról jött elemek keletkeztek végre. A szeptember 17-i támadás következtében a lakosságnak egy töredéke, amely részt vett ebben a támadásban, átalakult, hogy a Dnyeszteren túlról jöttekkel szövetkezett félelmében elhagyta otthonát az erdőbe és nádasokba

bujt el. Így például Cisma községből hatvan lakos hiányzik, akik most valahol bujkálnak. Nagyon valószínű, hogy ez alkalommal ezek — akiket szorongat az éhség és a fagy — elkésredésükben fegyverrel próbáltak maguknak élelmiszert, ruhát és pénzt szerezni. Mivel azonban most ezen a vidéken az őrsgéppant szigorú, mert mindenütt van elég őrsgem, — a rablótámadás nem sikerült és egy-kettőre vissza is verték. 11 bandita holtan maradt ott, a többiek megfutamodtak. Most lovascsendőrök hajszolják mindenütt őket.

Kijelentette aztán Tatarescu államtitkár, hogy a besszarábiai sziguranát teljesen újjászervezik. Külön megemlékezett Tatarescu a tatarbunari német lakosságról, amely a szeptember 17-i támadáskor nagyszerűen bebizonyította lojalitását a román állammal szemben. A német lakosok a románokkal együtt harcoltak a bolsevik bandák ellen. Azokat a németeket, akik ez alkalommal kitüntették magukat, legközelebb dekorálni fogják. A dekorációk átadása fényes ünnepség keretében fog végbemenni.

Caillaux a Herriot-kormányban?

Törvényt hoznak rehabilitálásáról

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból táviratozzák: A Chicagó Tribune értesülése szerint Caillaux hívei körében mozgalom indult meg, hogy a volt minisztert teljesen tisztázzák és a politikában ismét szerephez juttassák. Az akciót úgy vélik sikeresen megoldani, hogy a parlamentben törvényjavaslatot fogadtatnak el Caillaux becsületének helyreállításáról. Bizonyosra veszik, hogy a jelenlegi parlament a konzervatívok és nacionalisták tiltakozása ellenére a törvényt meg fogja szavazni.

Rövid idő kérdése, hogy Caillaux visszatérjen Párisba és helyet foglaljon Herriot kabinetjében. Az Ere Nouvelle, Herriot pártja, meleg hangon foglalkozik a Caillaux érdekében megindított akcióval.

La igaz a párisi lapok híre, hogy az európai politikában a szenzációs változás előtt áll, amely jelentőségében a minens életére való kihatására még az angol munkáskorral is felülmúlja. Van szó, hogy Párisban egy lehetőségként emlegetik,

hogy Joseph Caillaux, a háboru előtti és háboru alatti Franciaország politikai világának egyik legérdekesebb, legmarkánsabb egyénisége rövidesen visszatér a közéleti arénára...

Aki Caillaux politikai múltját ismeri, fel tudja becsleni ennek a várható fordulatnak a ha-

talmas horderejét. A volt pénzügyminiszter tudvalevően egész politikai szereplése alatt a francia-német megértés szükségességét hirdette, ezt a felfogását a háboru idején sem tiltkolta, sőt állítólag (ezt a történetírásnak kell majd igazolnia), francia-német különbsékre létrehozásán fáradozott. Ő volt a defaitistáknak csufolt frakció félelmetes vezére, akitől a „győzelem atyja”, Clémenceau végre is úgy szabadult meg, hogy törvény útján száműztette.

A háboru után Caillaux visszatérhetett Franciaországba, de a politikai élettől távol kellett tartania magát. Múlt pénteken a kormány engedélyével 24 órára mégis megjelenhetett a Szajna

APOLLÓ MOZGÓ

520

Még ma és holnap

Kedden és szerdán

Ut a boldogság felé

(Orkán szárnyán)

Griffith mesterfilmje hosszú 11 felvonásban

A főszerepekben:

Lillian Gish és Richard Barthelmess

Hírek

Rákos Vilmos meghalt

Csupa energia és tultengő temperamentum, lobogó ambíció volt a kandurbajszu kis ember, Rákos Vilmos, aki harcos, nyugtalan egyéniséggel nem tudott egyszerű megadással beolvadni a város egykori halk, békeséges életébe. Mindenki ismerte Váradon a mozgékony, kedves emberként, papirkereskedő volt, pindurka kézimondát tartott a régi Sas-utcán s nap-hosszat huncutságokon spekuláló diágyerekek lebzseltek a boltjában. Ez a bolt! Ez is egy vonás az elmúlt Várad drága képén. Száz tréfát tudtak róla, s nagy mulatság volt az, amikor Rákos V. Vilmos, vagy amint a V. miatt nevezték: Rákos ötödik Vilmos csinált néha az ő kis üzletében. Egyszer egy bécsi gyáros igazságtalanul követelt tőle száz forintot. Jött a végrehajtó, foglalt, megírta a zálogolási jegyzőkönyvet, két óra hosszat izmázott és Rákos hirtelen egy ropant tintás üveget ejtett a protokolumra. Éleseszü ember volt, s minthogy sokat pereskedett, sohase szorult ügyvédre. Kell is nekem a pörvesztő — mondogatta — és a tárgyalásokon zömök törvénykönyvekkel felszerelve maga harcolt az ellenfél prókátoraival.

Híres tréfa volt és soká emlegették, amit egy régi újságíró csinált vele. Együtt utaztak az éjjeli személyvonattal Pestre. Ötödik Vilmos mélyen aludt, amikor Rákosnál egy percre megállt a vonat. Hűvös, ködös őszi hajnal volt. A kalauz álmosan kiáltotta: Rákos — kiszállni! Az újságíró nagy zajjal csapta le az ablakot, hogy Rákos Vilmos felriadt és a kalauz után kiáltott:

— Hol vagyunk?

Aztán hangosan ismételte a kalauz szavait:

— Rákos — kiszállni!

Vilmos atya rémülten dörzsölte a szemét, kapta a kis táskáját, kalapját, felöltőjét és usgyé leugrott. A vonat már messze

járt, mikor észrevette a bajt. Lemaradt, de már másnap Pesten beadta a kártérítési pönt a MÁV. ellen.

Külömben érző, melegsívű ember volt, nemcsak családjáért rajongott, a szegényen is szívesen segített, s mint a Hirsch egyet elnöke, élénk filantropikus munkát végzett. Szegény Rákos sokáig betegeskedett s tegnap 64 éves korában meghalt. Holnap délután temetik a Timár utcáról.

* A város segít a nyugdíjasain. A városi nyugdíjasok ügye rövidesen — a mai nehéz gazdasági viszonyoknak megfelelően — radikális változáson megy keresztül. Dr Vostinár János főjegyző és dr Soós István aljegyző, a közeli napokban egy tervezet készítenek, amelynek az a célja, hogy a nyugdíjasokra vonatkozó szabályrendelet megváltoztatásával enyhítsenek a nyomorral küzdő nyugdíjasok szomorú helyzetén.

* A nagyváradai Tüdőbetegek Szanatoriuma a téli hónapokban is nyitva marad, ezért az igazgatóság felhívja az odakészülőket, hogy a légkurárhoz meleg téli ruhát (béllelt bundát és lábzsákokot) feltétlenül vigyenek magukkal.

* Az a több száz néző, mely naponként megfordul a Helikonban, a három nagybányai festőművésznek tárlatán, az őszinte csodálat és elismerés minden jelével adózik. A nagybányai művészek pompázó, egyéni dolgait nem csak tetszenek, de erősen vásárolja is a közönség a festményeket és rajzokat, mely örök becse és díze minden szalonnak.

* Az első gól... Hirt adtunk róla, hogy a Károly trónörökös-pálya megnyitó mérkőzésen az első gólt Vidikán rugta. Ma közlik velünk, hogy a Bihorul gólját nem Vidikán, hanem Ilku, az ifjúsági csapat egyik kitűnő tagja rugta.

* Férfiszabók, női szabók figyelmébe! Óriási divatlap vászlaszték érkezett a Hegedűs Hirlapirodába

x Kegyelet a Sas alatt.

* Orvosi hír. Dr Barta Andor szülész és nőgyógyász szabadságáról hazaérkezett és ismét rendel Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-utca) 23. szám alatt.

* A munkásszínháznak folyó hó 26-án vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartandó előadásán színre kerül Heyermans „85-ös szám” című drámája, a melynek főbb szerepeit Szabó Kitta, H. Körössy Juci, Tóth Elek, Hevesi és Martinek játsszák, továbbá Korda Bélának „Az igazi” című tragédiája, a melynek szereplői Kertész Manci Pásztor, Benes Ilona, Kornai, Martinek, Hevesi, Galambos és Madas lesznek. Gróf László szavalni fog Kiss József „Tüzek” című versét és Vér Zoltánnak két versét fogja előadni. A bevezetőt dr Rozvány Jenő fogja tartani. Jegyeket a Közművesotthonban és az előadás napján a színháznál lehet váltani.

* Fűszerkereskedések zárórája A záróra tárgyalások előrehaladott állapotára tekintettel, továbbá, mivel a fűszerkereskedői szakma zárórája körül újabb bonyodalmak keletkeztek, fölkéri a vezetőség az összes fűszerkereskedő segédekét, hogy csütörtök este pontosan 8 órakor a közművesotthonban föltétlenül megjelenjenek.

x Pat és Patachon értesítést küldtek az itteni hatóságokhoz, melyben bejelentették f. hó 23-ra történő érkezésüket, s kéri a hatóságokat, hogy új szerepükben, mint detektívek egy leány-szöktetési ügyben legyenek segítségükre.

x 170 lei egy filc kalap. Favorit kalapüzem, Arany János-u. 2.

x Kézimunka Album — magyar nyelven! Jumper-könyv, Keresztöltés, Horgolás, kötés drb. 70 lei. Kapható a Hegedűs Hirlapirodában.

Az egyedüli biztos hashajtó a Purgó. 3

x Apolló mozgó. Még ma és holnap megy a nagy sikert aratott Griffith mesterfilm „Ut a boldogság felé” (Orkán szárnyán), Lillian Gish és Richard Barthelmess, Amerika legkedveltebb filmstarjaival a főszerepekben. — Rég volt oly általános tetszés és meglegedés, mint aminő e filmet kísérte.

Régi szinkör udvarban

A

HEIMANN-KERTBEN

bejárat a sárga lobogónál

Bul. Reg. Ford. (Rákóczi-ut) 3.

E héten téli kabát
kelmék eladása

510-600 és 800 lei

olcsó árakban
árusítainak

900

Barna Jenő

Népmozgó

Strada General Kolban (Széles-u.) 45.

1924 október 23 és 24-én
szerdán és csütörtökön

Csavargó

Nagy filmsláger 1 felvonásban

Ezt megelőzi egy érdekes vígjáték
November elsejétől kezdve a Dorian
elsőrendű filmjével kerülnek műsorra
Előadások kezdete este 7-9 órakor
Szombaton, vasárnap 5, 7, és 9 órakor
Helyárak: 8, 15, 20 lei
Vasárnap délután 3-5-ig félhelyárak

Eredeti francia
női antilop keztyűk
minden színben
Lei 320Bőrkeztyűk elsőrangú
minőségben Lei 250-től

az Old England-ban

SZENZÁCIÓ!

Tulhalmozott raktár
miatt kabát-plüschök
áraiból csak e hó végéig

20% engedményt adunk

Au Printemps cég, volt „MISSIR”

Igmándi kúrák otthon.

4000 év

előtti korszakba vezethető vissza az Igmándi keserűvíz képződésének és hatékony alkatrészeinek összeérési folyamata a földgyomrában, (felfedezte Schmidthauer A. 1863. évben) s mint ilyen a gyomor-, bél- s egyéb belső betegségeknek páratlan természetes gyógyszere.

597

Kapható minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben. Rendszeres adag reggeliz s előtti fél pohárral.

Az IGMÁNDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvizekkel.

V.V.V.V.N. Egy szabadlakó ötlete

Halk kopogtatás és az iroda ajtaja kinyílik. Egy rosszul öltözött, torzborz ember lép be rajta. Iróasztalom elé csoszog, kalapját leveszi és éneklő hangon megszólal:

— Könyörgöm, alásson jó uram egy kis segítséget...

— Nálam rossz helyen jár barátom. Én törvénytudó ember vagyok és a lapokat is olvasom. Koldulni szigorúan tilos és én nem akarok a törvénnyel ellenkezésbe jutni. Tudom az újságokból, hogy ma a koldulás az egyetlen jövedelmező üzletág Romániában. Minden rezsi nélkül vagyontokat gyűjtenek össze és a pénzüket kosztba adják. Benne volt az újságban. Igazságtalanság, hogy egy üzletág ennyire virágozzék, míg minden más spekulációban tönkre mennek az emberek. — De társadalmi szempontból sem számíthat rám. Olvastam a szociológusok elméletét, — az alamiznaadás erkölcsatlanság a kapitalista társadalom rossz lelkiismeretének narkotizálása. Ennélfogva nem állhatok rendelkezésére.

— Bocsanatot kérek uram, én nem mint koldus teszem tiszteletemet. Én szabadlakó vagyok.

— Sajnálom, így sem támogathatom. Most benne volt az újságban, hogy a tanács segít a Rhédey-kerti szabadlakókon. Akik idevalók, azoknak lakást utal ki, — mihielyt lesz. Akik nem idevalók, azokat illetőségi helyükre toloncoltatja. És ebben is tökéletesen igaza van. Mert vagy van otthon, a falujokban ezeknek az embereknek, szépen berendezett kényelmes lakásuk, akkor miért dideregnek a Rhédey-kertben? Vegy nincs, akkor lakhatnak odahaza is, egész kényelmesen — a szabadban. — Különbben is nagy előny rájuk nézve, hogy illetőségüket ingyen és hivatalból fogják megállapítani. Más emberek mennyibe kerül és mennyit kell utaznia szabadgálnia...

— Bocsanatot kérek uram, én nem Rhédey-kerti szabadlakó vagyok.

— Nem! — Hát micsoda?

— Régi békebeli szabadlakó vagyok uram. Professzionátus. Csak élvezem a szabadságomat. Szabadlakom. Mert nálunk, tetszik tudni sokféle szabadság van. Van gondolat szabadság. Az ember addig gondolkodhatik, míg beleőrül, még sem tud segíteni magán. Itt még olyan is szabad másoknak nem. Például nekünk szabad, a csehszlovákoknak nem. Így van ez kodifikálva az utcasarkokon. És itt van a szabadlakás. Az ember nem kénytelen cifra butorokkal, tele tömött, képekkel teleaggatott szobákban lakni. Lakhatik a szabadban. Szabad lakni a szabadban...

— Még most sem segíthetek magán. Nem foglalkozom szociológiával. Az én reszortom a közgazdaság.

— Közgazdasági minőségemben vagyok jelen uram. Én fizetése képtelen is vagyok.

— Nem értem.

— Régi, békebeli fizetése képtelen vagyok uram. Öse vagyok ennek az új, pompás generációnak. Abból az időből származom, amikor még nem is ismerék a csődön kívüli kényszeregyezséget. Amikor háromezer korona miatti elárverezték a házamat, üzletemet és kidobták a lakásomból. En azért jöttem, hogy üzletet kössék Önnek. Van egy nagy ötletem, szeretném, ha ezt Önnek értékesítenék. — De esküdjék meg, hogy nem csap be, részesíteni fog a haszonból. Hajlandó megesküdni?

Kíváncsi lettem.

— Jó megesküszöm.

— Hajlandó letenni a vagyontalansági esküt is?

— Miért a vagyontalansági esküt?

— Mi csak ezt az esküt respektáljuk.

— Jó, esküszöm. Folytassa.

— Én is olvasok újságot. És megtudtam, hogy Nagyváradon hitelező védegyletet akarnak alapítani. Mire jó ez? Ki bántja a hitelezőket? Elülhetnek egy évszázadig is irodájukban, míg egy adós rájuk nyitja az ajtót. Ellenkezőleg az én ötletem az, hogy meg kell alapítani a V. V. V. V. N.-t.

— Mit?

— Váradi Vagyonbuktak Védegylete Valláskülönbség Nélkül" cégű szövetséget. Erre nagy szükség van uram. Láss a száz hitelező közül tíz mindig akad olyan, aki felháborodik, dühöng és sérteget. Ezek a pofozó hitelezők. Ezek szökták mondani, hogy „inkább elveszitem az egész pénzem, de magát becsukatom, gazember!” És e tíz hitelező közül egy mindig van, aki ezt komolyan is gondolja. Ez ellen kell védekezni.

— És milyen módon?

— Ha jól megfigyelte a kalkulációt, megállapíthatja, hogy a valószínűségi arány csak egy százalék. De ez az egy százalék is csinálhat bajt, beleköphet a tálba. Ha van védegylet, ez egyszerűen magához váltja a nyakas hitelező követelését és a közadós meg van mentve.

— De ehhez pénz kell. uram! Honnan vesznek a közadósok pénzt?

— Van pénz erre a célra. A mai közadósok a rendes kereskedő gondosságával járnak el. Nem úgy, mint én. Rólam a büntető bíróság is megállapította, hogy nem jártam el a kereskedő gondosságával. Últam is miatta két hónapot, el is vették mindenemet. Hja, akkor még nem volt ilyen fejlett a hiteljog. A mai közadósok már előre gondoskodnak mindenről. Addig be sem adják a kérvényt, míg megfelelő tartalékalapjuk nincs. Ezt a tartalékalapot akarom megadóztatni a védegylet javára. Mindenki hozzájárul a progresszív adózás elvei szerint, vagyona: a passzívái arányában. Lefogadom, hogy a Védegylet lesz a legnagyobb alaptőkéjű intézet Váradon.

— Nem jó az ötlet. Mert lássa, itt minden adós egyszersmind hitelező is. Ez egy végtelen számtani haladvány. Jöjjön ide, felírom a képeket. Ha fel tesszük, hogy minden előző, a következőnek adósa és minden követő az előzőnek hitelezője, az a számsor ilyen lesz:

a, b, c, d, e, f... cs. Tehát b hitelezője a-nak, de adósa c-nek, a hitelezője b-nek, de adósa d-nek. És így tovább, a végtelenségig.

— Nem jó a képlet. Ezt nem számtani haladvány, hanem végtelen variációs teória alapján kell felállítani. Mert „a” adós „b”-nek is, „c”-nek is, „d”-nek is, b adósa a-nak, is c-nek, is, d-nek is — a — végtelenségig.

— Tehát.

— Örnek azonban igaza van. Az ötlet rossz. Mert most veszem észre, hogy az adósok védegylete egyszersmind a hitelezők védegylete is. S így nem lehet csinálni semmit.

— De mondja, mester, miért akarta kidomborítani azt, hogy „valláskülönbség nélkül”?

— Ez is ostobaság volt, belátom.

Mert úgy sem lett volna a tagok között valláskülönbség és most kérem az 5 lelt.

— Micsoda ötlet?

— Önnek volt jobb az ötlete.

Koldulni fogok. —

Hogy zenei igényemet is kielégítem, a nyakamba akasztok egy kis

hangszert is. Ezennel meg is kezdem.

Sürgős szükségem van pénzre, olvasom,

hogy szánják a pesti tőzsdét! Ha kár

rácsonyig egy kötés Gantzot tudnék

összekoldulni...

(—drb.)

lelt?

— Önnek volt jobb az ötlete.

Koldulni fogok. —

Hogy zenei igényemet is kielégítem, a nyakamba akasztok egy kis

hangszert is. Ezennel meg is kezdem.

Sürgős szükségem van pénzre, olvasom,

hogy szánják a pesti tőzsdét! Ha kár

rácsonyig egy kötés Gantzot tudnék

összekoldulni...

lelt?

— Önnek volt jobb az ötlete.

Koldulni fogok. —

Hogy zenei igényemet is kielégítem, a nyakamba akasztok egy kis

hangszert is. Ezennel meg is kezdem.

Sürgős szükségem van pénzre, olvasom,

hogy szánják a pesti tőzsdét! Ha kár

rácsonyig egy kötés Gantzot tudnék

összekoldulni...

lelt?

— Önnek volt jobb az ötlete.

Koldulni fogok. —

Hogy zenei igényemet is kielégítem, a nyakamba akasztok egy kis

hangszert is. Ezennel meg is kezdem.

Sürgős szükségem van pénzre, olvasom,

hogy szánják a pesti tőzsdét! Ha kár

rácsonyig egy kötés Gantzot tudnék

összekoldulni...

lelt?

— Önnek volt jobb az ötlete.

Koldulni fogok. —

Hogy zenei igényemet is kielégítem, a nyakamba akasztok egy kis

hangszert is. Ezennel meg is kezdem.

Sürgős szükségem van pénzre, olvasom,

hogy szánják a pesti tőzsdét! Ha kár

rácsonyig egy kötés Gantzot tudnék

összekoldulni...

lelt?

— Önnek volt jobb az ötlete.

Koldulni fogok. —

Hogy zenei igényemet is kielégítem, a nyakamba akasztok egy kis

hangszert is. Ezennel meg is kezdem.

Sürgős szükségem van pénzre, olvasom,

hogy szánják a pesti tőzsdét! Ha kár

rácsonyig egy kötés Gantzot tudnék

összekoldulni...

lelt?

— Önnek volt jobb az ötlete.

Koldulni fogok. —

Hogy zenei igényemet is kielégítem, a nyakamba akasztok egy kis

hangszert is. Ezennel meg is kezdem.

Sürgős szükségem van pénzre, olvasom,

hogy szánják a pesti tőzsdét! Ha kár

rácsonyig egy kötés Gantzot tudnék

összekoldulni...

lelt?

— Önnek volt jobb az ötlete.

Koldulni fogok. —

Hogy zenei igényemet is kielégítem, a nyakamba akasztok egy kis

hangszert is. Ezennel meg is kezdem.

Sürgős szükségem van pénzre, olvasom,

hogy szánják a pesti tőzsdét! Ha kár

rácsonyig egy kötés Gantzot tudnék

összekoldulni...

lelt?

— Önnek volt jobb az ötlete.

Koldulni fogok. —

Hogy zenei igényemet is kielégítem, a nyakamba akasztok egy kis

hangszert is. Ezennel meg is kezdem.

Sürgős szükségem van pénzre, olvasom,

hogy szánják a pesti tőzsdét! Ha kár

rácsonyig egy kötés Gantzot tudnék

összekoldulni...

lelt?

— Önnek volt jobb az ötlete.

Koldulni fogok. —

Hogy zenei igényemet is kielégítem, a nyakamba akasztok egy kis

hangszert is. Ezennel meg is kezdem.

Sürgős szükségem van pénzre, olvasom,

hogy szánják a pesti tőzsdét! Ha kár

rácsonyig egy kötés Gantzot tudnék

összekoldulni...

Román hajók olasz kikötőkben

Bukarestből jelenti a Rador: Azok a romániai hajók, amelyek néhány hónapja elkerültek az olasz kikötőket, ahol hosszú ideig a lefoglalás veszélye fenyegette őket, utasítást kaptak a kormánytól, hogy újból kiköthetnek az olasz partokon.

Ki lesz Franasovici belügyi államtitkár utóda?

Bukarestből jelenti a Rador: A miniszterelnök Franasovici belügyi államtitkár lemondását — miután nem volt hajlandó azt visszavonni — elfogadta. A lemondott belügyi államtitkár kedden bucsuzik a miniszterium tiszti karától. Miután Palcoianu vezérigazgató, a Monitorul Oficial igazgatója, aki eddig Franasovici helyettese is volt a

belügyminiszteriumban, szintén felmentését kérte, a belügyi államtitkárságot valószínűleg Stefanescu Alexandru, vagy Crasnaru közigazgatási vezérfelügyelők fogják betölteni.

A közigazgatási reform előkészítő bizottságában az elnöki tisztségben Dimitriu szenátor lesz Franasovici utóda.

A spanyol király megbízottja Bukarestben

Bukarestből jelenti a Rador: Cavalcanti tábornok, a spanyol udvar főudvarmestere külön megbízatással Bukarestbe érkezett. Hír szerint a tábornoknak az a feladata, hogy a két udvar közti jóviszony utjából az eset-

leges akadályokat elhárítsa. Köztudomású ugyanis, hogy a királyi pár külföldi látogatásai alkalmával a spanyol udvart is megakarták látogatni, de a látogatás elmaradt.

Pintér Böske Nagyváradra jön A primadonna állapota örömdetesén javul

A váradi közönség számára van egy kedves hírünk ami megfogja dobogtatni a szíveket, olyan hír, amelynek nagyon sokan bensőségesen örülnek ebben a városban. A szebeni kórház betege akinek annyi gyönyörűség színházi este finom emléket köszönjük, Pintér Böske ma adott először örömetkeltő életjelt magáról.

A nagyszerű primadonna tudvalevően súlyos tifuszos tünetek között betegedett meg Nagyszebenben. A gondos ápolás, az orvosok odaadó készsége már-már eredménytelennek tetszett, a veszély riasztó felhője sötétlett a beteg ágya fölött, a ruganyos fiatal szervezet azonban győzelmesen vívta meg hatalmas tusáját az életért. Pintér Böske túl van minden veszélyen, sőt ma már ismét a régi kedves, vidám, friss teremtes, tele az élet forró vágyával, a három hónapos nagy betegség minden nyoma nélkül, drága és szép, a nevető Pintér Böske megint.

Az első híradást önmagáról, állapotának kedvező fordulatáról mi kaptuk tőle. Az Estilap részére küldte írásbeli üzenetét, csak üzenet még, bájos, jellemző levél, amit hűséges komornájának, a derék Zsuzsának mon-

dott tollba a lábadzó művésznő. Szavak, az ő játékos, üde szavai, az érzés és az illatos melegség, ami a sorokból árad az is az övé, a temperamentumos Böskeé, csak a toll *tabu* még az ő szányulnia.

De ime a levele, ahogy Zsuzsának diktálta:

— Alig vártam, hogy végre valahára legalább ezen az uton az én aranyos váradi közönségem felé römpüljek, habár gondolatban, hiszen mindig ott vagyok, ugye, még mondjam is, bizony istenemre, mikor a legmagasabb lázban delíráltam, ebben a dili állapotban is csak az én édes, kedves, cukros Váradomat emlegettem. No az tuti egy sirni való komédia lehetett. Igen hát azt akarom épen mondani, érdekes ugye már azt is mondták, jaj így, ez a szegény Böske, jaj úgy ez a szegény Böske, már mint én, szegény Pintér Erzsébet, nem igaz? Bár letagadták, de én nagyon jól tudom, mert hiszen úgy volt már... Jaj, ne beszéljünk erről a bolondságról többet. Volt, elmúlt, ez a fő, nem? Hálát adok Istennek és a kedves doktoroknak, igazán egyformán jók voltak hozzám és most már bizony Isten akár táncolhatnék. Nincs már baj, a bajon túl vagyunk, láz nincs, nem is kell, csak egy baj van, hogy olyan messze vagyok Vá-

Átmeneti kabátkülönlegességek minden árban HOLLÓS-nál

radtól, de a jó Istenke szeret engem, megengedi érnem azt, hogy nem sokára saját becses személyemben be-
libegjek Váradra, úgy akartam mon-
dani haza. Jaj csak már láthatnám a
várad tornyokat és hallanám a villa-
mos csengetését, édes, kedves jó kis
Istenkém, ki volna nálam boldogabb?

Pár forró bucsuzó szó, a levél
alatt a művész karakteris-
tikus aláírása, ez már saját kezű:
acélos, friss vonások. A levél
utóírata pedig Zsazsa személyes
megjegyzése. Amint következik:

Tisztelt Szerkesztő urak, kérem
hálá legyen a jó Istennek, az én ál-
dott nagyságam szépen gyógyul; Isten
segédelmével most már nincs mitől
félni. Egész nap majd felveti jóked-
vével a házat. Már danolna is, ha
szabad volna, nem csoda, hogy bol-
dog, mert bizony, jaj Istenem, de ke-
servesen szenvedtünk. Az orvos
urak ipp ma mondták, hogy Böske
nagysága tíz napon belül elgyöhet a
kórházból, de csak a wintergaszei la-
kásba mehetünk, majd aztán onnan
első utunk Váradra. Kivánok minden
jót Istentől Zsuzsa.

Bizonyos, hogy a kedves ujsá-
got a nagyváradai társadalom
örömmel fogadja és épp oly jó
szívvvel várja vissza sok szenved-
és után hazavágyó kedvencét.
Azt hisszük, Pintér Böskének
nemsokára a régi lángoló hévvel
fog tapsolni Várad közönsége.

B. J.

Használt nagy vaskályhákat megvételre keresünk

Írásbeli ajánlatok a „Nagyvárad”
kiadóhivatalába küldendők.

Orosz árak! Orosz árak!
**20,000 pár női és
férfi harisnya érkezett**
ugyancsak svettek gyermekek
részére mindenféle keztük és
kötött árak legolcsóbb be-
vásárlási forrása
Ábrahám Arthurnál
Rimanoozy-utca 4. 526
Orosz árak! Orosz árak!

Jön!

Jön!

A temesvári
magas foktartalmu

477

Record-
Speciala-Sör

A legszebb női
Legtökélelensebb férfi
Legjobb gyermek

Cipők

a „DERBY” cipőgyárban

készülnek Legolcsóbb gyári szabott árak

Nagyváradai fióközletek:

1. Bulevardul Regele Ferdinand 2. (Bazár-épület)
2. Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 5. szám Gyárépület
3. Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-ntca 7 sz.

SPORT

Győzelem után vereség

Belgrádban a tömeg örömrivalgással,
a rendőrség szuronyal és gummi-
botokkal fogadta a „Jugoszlávia” baj-
nokcsapatát

Belgrádból jelentik: A „Ju-
goszlávia” sportklub csapatát,
amely vasárnap Zágrábban a
spliti „Hajduk” csapatával szem-
ben megnyerte az országos baj-
nokságot, hazatértekor a bel-
grádi pályaudvaron hatalmas tö-
meg fogadta. A győztes futbal-
listákat több szónok üdvözölte,
majd a tömeg üdvözlésközep-
pette vállaira vette és úgy vitte
az állomásépület előtt várakozó
bérkocsikba, amelyekből a lel-
kes sportrajongók kifogták a fu-
tballisták kocsiját a városba.

A „Jugoszlávia” diadalutját a
Tisztított épülete előtt kínos
incidens akasztotta meg. A za-
josan tüntető tömeget itt csend-
őrökdon fogadta, élén Popo-
vics Gliga közbiztonsági főnök-
kel, aki oszlasra szólította fel az
ünneplőket. A vezényszót nyom-
ban attak követte, a csendőrök
gummibotokkal és bajonettekkel
igyekeztek szétverni a tömeget
és az attackban számos polgár
és a „Jugoszlávia” több játékosa
megsebesült. Súlyos sérülést
szenvedett a bajnokcsapat nép-
szerű válogatott játékosa, Jo-
vánovics is. Ezenkívül több te-
kintélyes polgár, köztük a bel-
grádi községfőtanács egyik tagja
is kapott a gummibotütésekből.

A csendőrség ily módon gyor-

san megtisztította az utcát a tü-
ntetőktől, de a kordon még a késő
éjszakai órákig is a helyén ma-
radt a járókelők rémületére,
akik azt hitték, hogy Belgrádban
ostromállapotot hirdettek ki. —
Sportkörökben elkeseredést kel-
tett az a különös fogadtatás,
amelyben a rendőrség Belgrád
bajnokcsapatát részesítette.

○ Dr. Nagy Béla halála. A
magyar vívósport vezetője és
legfőbb irányítója, dr. Nagy
Béla Budapestén 48 éves korá-
ban váratlanul elhunyt. Már
mint fiatal jogász kiűnt a kard-
vivásban, 1901-ben megnyerte a
kard vívóbajnokságot, Athén-
ben és Londonban tagja volt a
kardvívó olimpiai győztes csá-
patnak. Különösen súlyos csá-
pás éri dr. Nagy Béla elhunytá-
val a MAC-ot, melynek egyik
legrégibb tagja és ügyvezető al-
elnöke volt. Temetése, melyen a
budapesti sportvilág teljes szá-
mában jelent meg, tegnap délután
folyt le.

○ A Camp keleti túrája. A
petrozsényi Camp a bajnoki mér-
kőzések befejezése után, de
valószínűleg már november 3-án
Konstantinápolyba utazik, ahol
néhány mérkőzést bonyolít le.

○ Román marathoni és mezei
bajnokság. A romániai marat-
hon-futás mintegy 30 km. távon
a legközelebbi vasárnapon, a
cross-country bajnokság no-
vember 15-én Bukarestben kerül
eldöntésre.

○ Kehrling nem védi meg a
meráni vándordíjat. Budapest-
ről jelentik: Kehrling Béla, a
kiváló magyar teniszhajnok

még mindig beteg s így nem in-
dulhat a meráni versenyen a
melynek győztesét vándordíjat
már két ízben védte meg.

Színház

Szerda: Leláncolt ember, premier bér-
leten kívül.

Csütörtök: Leláncolt ember, másod-
szor, A bérlet.

Péntek: Rózsika lelkem, operett új-
donság először B bérlet.

Szombat délután: Lila akác, olcsó
helyárakkal.

Szombat este: Rózsika lelkem, má-
sodszor, bérleten kívül.

Vasárnap délelőtt: Munkás előadás,
Vasárnap délután: Három grácia,
mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Rózsika lelkem, bér-
leten kívül.

Hétfő: Rózsika lelkem, A bérlet.

— Rózsika lelkem. Pénteken
Farkas Imrénék, a legnépsze-
rűbb magyar operett szerzők
egyikének új operettjét mutatja
be a színház. Az operett címe:
Rózsika lelkem. Ebben az ope-
rettben Farkas Imre minden
poézisét és legtisztább költői
hangulatát vegyítette bele. A
harmadik felvonás a pesti Vurst-
liban játszik azzal a közvetlen
összintességgel, amely a szórako-
zásoknak ezt az eldorádóját
annyira jellemzik. A nagyszerű
operett ismertetésére még vis-
szatérünk, egyelőre csak annyit
árulunk el, hogy a darab főszé-
repeit Barna Sári, Betegh Béby,
Rechency, Sós, Bihari, Stoll és
Madas játsszák. A Rózsika lel-
kem pénteken B) bérletben,
szombaton és vasárnap bérleten
kívül, hétfőn pedig A) bérlet-
ben kerül színre.

— Leláncolt ember. Szerdán
ismét premier lesz a színházban.
Egy rendkívül izgalmas tárgyú
és mozgalmas jelenetekben, bő
cselekményekben gazdag drámai
mutat be a drámai együttes
mely ismét bizonyosságát fogja
adni annak, hogy az igazi mű-
vészet hivatásos és hivatott fi-
fejezője. A Leláncolt emberben
Jósika Mici, Gál Piri, H. Körösy
Juci, Nagy Berta, Benes Ilona,
Tóth Elek, Martinek, Galambos
játsszák a szerepeket. A szer-
dai előadás bérleten kívül, csü-
törtökön pedig A) bérletben lesz
megtartva.

x Összes vidéki lapok részére
hirdetéseket elfogad a Hegedűs
Hírlapiroda.

Minden nőt érdekel

Értesítés! Gyárunkban a mai naptól a
következő árak érvényesek:

Női kalapalkítás	50 lei
Női kalap teljesen újrakészítése	100 „
Női kalap teljesen újrakészítése fehér szín	120 „
Férfi kalap teljesen újrakészítése	60 „

Női filckalap fehér és más 15-féle színben, a
legújabb cilinder formákban minden
elfogadható árban lesznek kiárusítva

HELLER és DEUTSCH

Gyár: Bul. Regele Ferdinand, volt Friedländer-gyár
Üzlet: Strada Nicolae Iorga (volt Zöldfa-utca) 21 sz.

Párisi és bécsi modellek!

Olcsó árak!

Kész női kabátujdonságok
1500 lei-től 12000 lei-ig

ROTH IMRÉNÉ
Katholikus Kör

DIVATTERMÉBEN
Strada Rrintul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 5

Kik kerültek újabb az állampolgárok listájára

Ma a következők kerültek az állampolgárok nagyvárad listájára:

Oltuz (v. Laehner György) utcai lakos: Steier Salamonné 4.

Simeon Barnutiu (v. Damjanich) utcai lakosok: Szauer Kálmáné 18, Hegedűs Józsefné 18.

Várkapu-utcai lakosok: Shwartz Ferencné 1, Stefanik Ilona 4.

Traian (v. Széchenyi) téri lakos: Fleischer Miksáné 1.

Páris-utcai lakosok: Horonszky István 10, Veres Piroska 10, Tomes Ernő 30, Matula Gyula 6, Molnár József 8, Muth János 8, Mayor Sándor 28, Porcán György 13, Szűcs Lajosné 13, Gyulai János 5, özv. Gyulai Jánosné 5, Farkas Ferenc 9, Moskovits Amália 4, Schrele Lajos 28, Lovas Károly 13, Daróczi József 28, Hubert Ignác 20, Szandler Ede 3, Varga Mihály 5, Csira Sámuel 20, Seemann József 7, Boros Gyula 20, Némethi Ferencné 10, Kórházi Andrásné 3, Kiss Miklós 2, Simándi Mária 17, Nagy Katalin 5, Grünwó János 9, Huszár Ferenc 14, Tarsoly Károlyné 20, Hajdu Ferenc 4, Jakab János 21, Fazekas Jánosné 10, Rigfi Ferenc 9, Karácsony József 4, Weisz Jánosné 7, Havasi Béla 5, Kun Andor 7, Gézi István 13, Szabó József 24, Babics József 19, Farkas György 13, Kneisz József 19, Kun László 3, Sipos Gáborné 13, Lázár Sándor 20, Tar Etel 13, Rencze Sándorné 7.

Zsiga Miklós (v. Lukács György) utcai lakos: Sebők Gyuláné 45.

Szmetka György-utcai lakos: Tóth Lászlóné 1.

Alulírottak fájdalomtelt szívvel tudatjuk, hogy a legjobb férj, ap, nagypapa, testvér és rokon

Rákos Vilmos

életének 69-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

Temetése szerdán délután 3 órakor lesz Timár-utca 6. számú gyászszobából a velenicei orth. izr. temetőbe.

Nagyvárad, 1924. okt. 20.

Öz. Rákos Vilmosné, szül. Laszky Mariska felesége, Varga Mártonné, szül. Rákos Hermína dr. Szirtes Sándorné, szül. Rákos Gizella, Kiss Lászlóné, szül. Rákos Ferike, Reichenberger Salamonné, szül. Rákos Irén, Rákos Jenő gyermekei, Varga Márton, dr. Szirtes Sándor, Kiss László, Reichenberger Salamon vejei, Kelemen Biri menyje Lilike, Pista, Annus, Ibolya, Márton, Évi, Jancsi unokái, Rosenbaum Ignátz, Rosenbaum Menyhért, Rosenberg Bernát, Adler Mórné, szül. Rosenbaum Szeréna Kelen Sámuelné, szül. Rosenbaum Karolin, Adler Béláné, szül. Rosenbaum Etelka, Holländer Jakabné, szül. Rosenbaum Pepi testvérei, Rosenbaum Ignác, szül. Kohn Nina, Rosenbaum Menyhért, szül. Kezde Gizella, Rosenbaum Bernátné, szül. Pellroth Mariska, sógornői, Keller Sámuel Adler Béla sógorai.

Nyugodjék békében!

Riasztó hírek az aradi motoros kisiklásáról

Ma a déli órákban az a riasztó hír terjedt el a városban, hogy az Arad-Nagyvárad között közlekedő motorost utközben súlyos természetű karambol érte.

A hír vétele után azonnal érdeklődtünk a nagyvárad forgalmi főnökségnél, ahonnan a következő megnyugtató felvilágosítást kaptuk:

— Súlyosabb természetű balesetről egyáltalán szó sincs. — Mindössze az történt, hogy a 335 számú motoros Tamásda és Livágya állomások között talajcsuszamlás következtében kisiklott. Emberéletben szerencsére nem történt kár és csupán a motoros egyik kocsija rongálódott meg és e miatt a motoros másfél órással késéssel folytathatta útját Várad felé.

Ötszáz ember tűzhalála egy athéni moziban

Athénből jelentik a Radornak: Az egyik athéni nagy moziban vasárnap este tűz ütött ki. A tűz hirtelen keletkezett, a lángok terjedését lehetetlenség volt megakadályozni. A mozgókép színház zsúfolva volt: publikummal s a mentési munkálatokat megnehezítette, hogy a mozi helyisége emeleten épült. Bukarestbe érkezett táviratok szerint a halottak száma közei négyszáz.

Budapestre érkezett párisi távirat közli: A Paris Midi Athénből értesül, hogy a kigyulladt moziban ötszáz ember égett benn. Egyéb részletek hiányzanak.

Csempészség vádja alól felmentett váradai kereskedő

A Sartia szállítóvállalat közvetítésével különböző rövidárak érkeztek Bécsből Wiesel Lázár váradai kereskedő részére. Vámolásnál több ládára való cigarettahüvelyt is találtak a vagonban, a cigarettapapír behozatala pedig tudvalevően tilos. A vámhivatal nyomában jegyzőkönyvet vett föl az esetről és megállapította a csempészséget, sokszáz ezer lejes bírságot róva ki Wiesel Lázárra.

Wiesel, aki soha életében cigarettahüvellyel nem foglalkozott, felebbezett a vámhivatal határozata ellen a pénzügyminiszterhez, aki a vámhivatal döntését megsemmisítette. Maradt még az ügynek a bünvádi része és ezt ma tárgyalta a törvényszék Bogdan Manea-tanácsa. — Wiesel bebizonyította, hogy neki a cigarettahüvelyhez semmi köze sem volt, olyan árut nem is rendelt. Feld Albert dr. védő előterjesztése után a bíróság felmentette Wiesel Lázárt a csempészség vádja alól. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, az ítélet tehát jogerős.

Frohreich gyanus szivarjai

Régen megakarták mérgezni Egyedi Arturt

— Budapesti tudósítók távirata —

Budapestről táviratozzák: A soproni törvényszék vizsgálóbírója folytatja a kihallgatásokat az Egyedi gyilkosság ügyében. Tegnap dr. Gelei Dezső orvos feleségét hallgatták ki, aki elmondotta, hogy Egyediék egyizben mérget kértek férjétől, de

az megtagadta annak kiszolgáltatását. A törvényszéki orvosszakértők most meg fogják vizsgálni azokat a szivarokat, amelyeket Frohreich a gyilkosság napján Egyedinek ajándékozott, hogy nem voltak-e mérgezetek?

Popovici prefektus a cenzura elleni nyílt levélről

A ma reggeli lapok dr. Roxin Tódor váradai ügyvédnek a prefektushoz intézett nyílt levelét közlik. A nyílt levél dr. Roxinnak Chirvay Vazul képviselővel történt afférját tette szóvá és ezzel kapcsolatosan annak a véleményének adott kifejezést, hogy a cenzurának meg kellene engednie a közélet purifikálását

célzó, hasonló leleplezések közlését, még akkor is, ha az egyes személyeknek feltűnően kellemtelen.

Dr. Popovici Miklós prefektus a nyílt levélre vonatkozó választát a következőkben közölte az Estilap munkatársával:

— Egyes személyeknek a nyilvánosság előtt való meghurcolá-

sát nem tartom a purifikálás célravezető eszközének, mert az ilyen ügyek csak a gyűlöletet terjesztik és sokkal jobban izgatják a közéletet, semhogy a tulajdonképeni célt a közjó megóvását szolgálhatnák, mert ha valaki másnak becsületében gázol, ezzel sokkal több kárt okoz, mint amennyit az esetleg bekövetkező törvényes eljárás reparálni képes. Mert a becsületsértést ezren olvassák, míg a megtorló ítéletről a közvélemény nem mindig szerez tudomást.

— Egyébként ez egy általános tünet, amely a mai idők szellemével magyarázható. Beteg a társadalom, mert a háború pszichózisát még sokan nem tudták kiheverni. Sajnos, még mindig tág tere van a gyűlöletnek, amikor mindenkinek össze kellene fognia a békés újjáépítő munkában.

— Ami végül a cenzurát illeti, ez nem követhető stricthe mindig azt az utat, amelyet mindenki megért, hanem olyan magasabb szempontokhoz kell igazodnia, amelyeket nem lehet paragrafusok közé szorítani.

Régi csizmas bihari képviselők Szatmári Mór visszaemlékezései

Szatmári Mór, a kiváló régi publicista, egykori margitai követ, igen érdekes visszaemlékezéseket közöl mostanában. Pompás képet rajzol legutóbb a magyar parlament régi csizmas képviselőiről. A kedves reminiscenciák során egy-két bihari követről, híres kortársáról ezeket a jóízű eseteket jegyzi fel Szatmári:

A szélbali csizmasok közt legérdekesebb volt az öreg, akkoriban is délcég, szinte táncoló járású Csanády Sándor, aki finom, zergebőrből varratott, mindig tükörfényes csizmáira apró ezüst sarkantyút is veretett. Ha valakivel szóbaállott, kevélyen összeverte a bokáit s gondosan ápolt főmzsi mutatóujján az ősi pecsétgyűrű pompázott, végigsimította a rövidre nyírott hófehér szakállát, meg parókájának gondosan előre fésült sechundsechzigerjét; így hívták a fülek mellé kipomádézott ósos alaku fürtöcskéket. Csanády Sándor haláláig kegyetlen osztorozója volt „Ausztria-Bécsnek”, meg az átkos „közgyes kaurmányak”. Egész vagyonát, pedig nagy volt, politikai célokra áldozta föl. Rengeteget költött választásokra, meg pártlapokra. Utolsó éveire már nem maradt egyebe, mint nagykereskedő híres kúriájának egy rozoga cselédháza. Ebben halt meg. De ur volt, gavallér világéletében, még szegénységben is. Egy vidám históriát mondogattak róla. Ma sem tudom, mi belőle az igaz és mi az anekdóta. Mikor I. Ferenc József 1854-ben Magyarországot látogatta meg, hogy itt jelenlétével puhítsa a 48-as magyarokat, a fennálló zsoldáruralom mellett is nagy hűhóval és parádával fogadták. Mindenütt, ahol megfordult, uri bandériumok fogadták és kísérték, — persze diszmagyarban, szebbnélsebb, cifra-

MARKOVITS JÓZSEF

Megnyílt!

Strada Ciorogariu (Uri-utca) Nyiri-ház.

Megnyílt!

Az árak olcsóbbak, mint bárhol.

Kérném a nagyérdemű közönség szives meggyőződését.

szerzős paripákon. A bihari bandériumban az akkor még fiatal Csanády Sándor is részt vett. Szép daliás alakja feltűnt a császárnak, mikor kocsija mellett táncoltatta nemesvérű lovát. A császár megszólítással tüntette ki.

— Sind Sie schon verheiratet? — kérdezte a délceg lovastól.

Csanády rossz lábon állott a német nyelvvel s magyaros kevélységgel így felelt:

— Nein Majestät, bin noch Jungfer. (Azt akarta mondani, hogy még legényember.)

A császár felkacagott s azt mondta Csanádynak: Glaubs's der Teufel.

Hegyessy Márton is mindig csizmát, meg magyar ruhát viselt. A legizgékonyabb alakja volt a Háznak. Kifüggő jogász és publicista. És arról is nevezetes, hogy a csizmája sarka mindig görbe volt.

— Ki az ördög viseli a te csizmádat, Marci, — kérdezte tőle egyszer Eötvös Károly, — mikor még nem görbe a sarka?

Mivelhogy abban az időben még voltak olyan kényelemszerető nagy urak, akik az új csizmáikat az inasikkal tapasztatták ki. Hadd szorítsák ezeknek a tyukszemét.

Rigó Ferenc, már az újabb időkbe is átszármazott. Ő pláne nevezetes volt a szép csizmáiról, no meg a hegyesre kifent hosszú bajuszáról. Egyik cselekedete volt, mikor Khuen-Héderváry miniszterelnöknek odasugta azt a bizonyos szörnyű ajánlatot, amivel nagy kavardást csinált a politikai arénában, de maga a miniszterelnök jónak látta a mentelmi bizottság előtt letagadni a rettető mondatot. Ez a csizma képviselő azzal is tanúságot tett európai segérről, hogy holttestének elhagyását kívánta végrendeletében.

Ujabb sorsolás a Hegedüs Hirlapiroda kölsönkönyvtárában

E hét szombatján tartja a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtára a második díjtalan sorsolást a könyvtár előfizetői számára. Ezután a következő ajándékok kerülnek sorsolásra:

1. Öt métermázsas vágott fa, házhoz szállítva a Stern-vállalatok gőzfavágó telepről.
2. Egy negyedévi előfizetés a Nagyváradra.
3. Egy tizjegyes manikűrberlet Pölöskey szalonjában.

A kölcsönkönyvtár minden előfizetője ingyen vesz részt a sorsoláson.

Használjunk kizárólag
PLANTOL
legjobb növény
ételszirt,
mert tiszta, egészséges és szapor
Készült előállítva, szigorúan az orthodox izr. rituelek szerint
Fuchs Benjamin nagyváradia orth. főrabbi ur felügyelete alatt
Készíti a **Fabrica Phenix**
S. a. R. Bucuresti.

Oradea-mareli képviselő:
FISCHER EMIL Parcul Stefan cel mare 11. — Telefon 962

Állástalan háztartási alkalmazottaknak ingyen hirdet a Nagyváradai Estilap

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

SKÖT megpróbálja szombaton Titoktartást telefonon felhívni. 164

„FLNYVES”. Egyetlenem, reggel 9 órára ott leszek. Sok csókkal Helcsi. 165

BÖ. I. Bosszantóan értelmetlen. Amikor írma lehetetlen, sokat tudna mostan lehetetlen beszélnie — azt szeretne? Legyen szerencsém. Bizonyítsa. Vasárnapon írjon. Mindenki levélben, megszólítás nélkül, kimerítően, vagy sehogyan. Talányai feleslegesek. Könnyűben levelezhet nálam. Szivárvány. Harag. szom. 166

OKTATÁS

Román, német, francia és angol könnyű és gyors módszerrel okos és tökéletesen **JEAN GOLDBERG** Str. Marasti (Lázár V. u.) 3. Darabontilor (Rutikovszky) ut sarok

LAKÁS

KIADOK egy butorizott szobát házaspárnak. Ugyanott tizenkét személyes étkezőkészletet veszek. Teljes című ajánlatot a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 173

ALKALMAZÁS

ERDELYT, regátot ösmerő utazó vasúti bérletjeggyel, bármely cikkben képviseletet keres. Cím Tóthné, Smetka-utca 1. Oradea-Mare. 163

ÖNALLOAN főzni tudó minden háromtagú családhoz magas fizetéssel felvétetik. Cím a Sonnenfeld nyomda portásánál, Strada Printul Carol (Szilágyi, Dezső-utca) 6.

FELÜGYELŐI, házigondnoki, pénzügyi állást keres óvadékképes nyug. tisztviselő. Dajkó Sándor, Strada Cogalniceanu (Várad Zsigmond-utca) 41-c. 154

HAZIKISASSZONYNAK, házias szony mellé ajánlom, németül tudok vidékre is megyek Hochstrasser Erzsébet, Dudek-utca 6. 146

HAZMESTERNEK ajánlom tisztességes házaspár. Cím Hegedüs Hirlapirodába. 150

FODRASZSEGÉD, 26 éves, elsőrendű munkás, azonnali belépésre alkalmazást keres. Cím: Temető-utca 11. 151

ROMANUL és franciául tudó perfekt német levelező, most leszerelt fiatalember, helyben vagy vidéken állást keres. Rosenfeld, Várkapu-utca 2. 183

EGY idősebb, egy fiatalabb nő háztartási állást vállal, vidéken is. Parcul Stefan cel Mare (Tisza Kálmán-tér) 3. Házfelügyelőnél. 179

ZENÉSZEK keresetnek egy symfonikus zenekar részére, magas fizetés, lakás, fűtés stb. Csak elsőrangú zenészek jelentkezzenek. Voicu István tanár, Braov Katalin-utca 28. 160

AZONNALI belépésre felvesszünk nagy gyakorlattal bíró vas- és fémestergályosokat, Princz Testvérek vasöntő és gépgyár r. t., Szatmár. 161

FIATAL fűszer- és vegyeskereskedő segéd állást keres. Cím Lubricsky József Simandul de Jos. (Jud. Arad.) 162

FIATAL, gyermektelen házaspár egy szoba, konyha, lakást keres, december 1. beköltözhető melléknéliségekkel együtt. Ajánlatot „Magas lakbér” jellegre a Hegedüs Hirlapirodába kérek. 180

PERFECT szakácsné azonnal felvétetik. Strada Gojdu (Beöthy Ödön-utca) 28. szám. 132

MINDENEST, jó bizonyítvánnyal felvesszük. Lindenfeldné, Templom-tér 8. 172

ELSŐRANGU nagymunkások, magas fizetéssel felvétetnek, Schwartz Lajos, Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-utca) 1. szám. 171

SZOVÓGYARBA jobb házból való lányok állandó munkára felvétetnek. Jelentkezni Mária királynő (Demér) tér 3. a házimesternél. 169

FIATAL, ügyes segéd azonnalra felvétetik. Schwartz Farkas, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 52. 168

EGY fiatal asszony bejárónőnek ajánlkozik. Tifor Sándorné, Csengeri-utca 8. 167

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ női használt sötét, hosszú kabát, nagyon olcsón. Szász, Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. 131

ELADÓ: antik arany zsebóra kulccsal húzó. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 139

I. C. BRATIANU (Szaniszló) utca eleén 4 szoba fürdőszobás magánház 210 ezer leiert eladó. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 159

EGY italmérési joggal bíró vendéglő forgalmaz helyen, elköltözés végett eladó. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 157

FELES gordonka vonóval és húzattal eladó. Strada Calvaria 20. fdsz. jobbra. 124

EGY nagyon finom damaszt abrosz 12 személyes és egy rövid női bunda eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász. 947

ELADÓ ebédlő, háló, nappali komplett szoba, ágyak, szekrény, fekete faragott konzul tükör és kis asztal, szobamozsi teljesen jó, hosszú zongora. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 841

SZÉPIRODALMI könyveket vesszünk magas áron Hegedüs Hirlapirodában. 994

PIANINOT jókarban levőt vennék. Címek kérek leadni ármegjelöléssel a Hegedüs Hirlapirodába. 26

ÜZLETHELYISÉG kiadó. Strada General Holban (Széles-utca) 12. 170

KOCSI, egy lóval és hozzávaló felszereléssel eladó. Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 17. Ház nester. 192

VAROSI bunda sziliszkin gallérral teljesen jókarban eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra Szász. 829

ELADÓ file csipkék, betétek, motívok, giprfile motívok, kézimunka stb. függönyök, arany és fehér terítők, ványapárnák, zsebkendők, abrosz 12 szálvétával, egy vég finom rumburgi vászon, kelim abrosz, színes nappali abrosz, egy 12 személyes porcellán, egy 6 és 12 személyes ezüst evőeszköz. Gobleinképek, szőnyegek, álló lámpa ernenyő. Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 842

VARROGÉP szivarhajós, egészen jókarban, nagyon olcsón eladó. Strada Horia (Báthory-utca) 16. ajtó 10. 27

EGY 11 leveles filadelfia, szép cseres rövésű, helyszüke miatt eladó. Varga László, Huszár-utca 23

TÉLIKABAT fekete jókarban, köztérmetre, és átmeneti kabát eladók. Ugyanott gramofon lemezekkel eladó. Cím: Kaszárnya-utca 9. Ny

ELADÓ 1 és fél hold szőlő lakással, teljes felszereléssel, Hágó-oldal 10. Balázs István. 174

KÜLÖNFÉLÉK

MINDENNEMÜ kézimunkát, asztalozást vállal Gitta, Bölcse-utca 16. 176

FEHÉRNEMÜ, harisnya javítást olcsón vállal Gáborné, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 22. 177

SZOMBATON délután villamoson felejtett Hegedüs kölcsönkönyvtári könyv, Erdős: Borsóhercegnő, becsületes megtalálójá, ha beadja a Hegedüs Hirlapirodába, jutalomban részesül. 175

KITUNÓ házikoszt benntékezésére és kihordásra, központban kapható. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 181

„Hófehérke”
áruház
nap- és esernyő osztálya
Plata Unrei (Szent László-tér)
e héten megnyílik

997

Megérkeztek
nagy választékban
Női kabátok
MODELL ÁRUHÁZ
Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 6.

GYERMEK-KOCSI
Szöke Miklós gyermekkorai szemében
Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 22.
a legszebbek és legolcsóbbak

Használt, de jó karban lévő
BUTOROKAT
csakis **GRÖSZ** butorúztetésben
Baros-utca 6 s erezhetsz be legolcsóbb árban. 672 Villamos megálló.

Sonnenfeld Adolf tanár. 184